

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KOZLÖNYE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Degenfeld-tér 2. szám.
Telefon 412.
Kiadóhivatali telefon: 330.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Egész évre . . . 12.- kor. Negyedévre . . . 3.- kor.
Félévre 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Egész évre . . . 18.- kor. Negyedévre . . . 4.50 kor.
Félévre 9.- kor. Egy óra . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Hirdetések felvételnek
kiadóhivatalban Degenfeld-tér 2. és a
Horovitz Zsigmond papírgyárában
Piac-utca 12. — Telefon: 330.

Bécsi parancs.

Szól a bécsi riadó, amely a delegáció tagjait talpra ugrasztja. Itt a bécsi parancs, amely szól Aehrenthalnak, a magyar politikai élet főinkvizitorának és szól Hédervárnak, Aehrenthal legfürgébb segédjének és szól a parlamentnek, a lojális delegátusok nevelő-intézetének, hogy: jertek, jertek kedvelt báránykáim, itt a „közös előterjesztések” ideje. Milyen szelid kifejezést talált a kancellária hivatalos nyelve arra, amikor egy nemzetnek vérért veszik. „Közös előterjesztések!” „Delegáció”. Ilyen közjogi szólamok alatt cserdül most meg a nemzeti erő lélekharangja. Mert ugyan mi másra való a delegáció, mint arra, hogy az ország politikai és vagyoni tőkéjét bárd alá helyezze. Mi az a delegáció?

Kinpadja a nemzeti politikának. Vesztőhelye a magyar törekvéseknek. Hozott-e már valaha jót a nemzetre a delegáció? Mikor volt a delegáció erőforrása a magyar politikanak? Soha! A közös előterjesztések mindig annyit jelentettek, hogy Ausztria előterjeszti követeléseit és a magyar kormány előterjeszti, hogy a követeléseket megadja. Ilyen közös szerepe van az árverésnél annak, akinek az utolsó párnája kerül a dobra és annak, aki azt könnyörtelenül

elviszi. Ilyen közös szerepe van az elítéltnak és annak, aki a hurkot a nyakába veti.

Ha van olyan napja a nemzetnek, amikor kétségbe kell esnie, úgy az a nap az, amelyen a delegáció összeül. Ha van olyan napja a hazafias érzésnek, amelyen féltetnie kell az országot mindenféle romlástól, úgy a „közös előterjesztések” napja ez. Amikor Aehrenthal, az osztrák politika főpribékje először szólal meg a delegáció ülésében, akkor ereszkedik rá erre az országra politikai helyzetünk minden átka, Ausztriával való testvériségünk Kain-szellemé. És akkor méltán önti el a hideg verejték a gondterhes magyar homlokot és érthető, hogy akkor nem tudja az ember, vajjon imára, vagy ököbe szorítsa-e a kezét. Mert annyi kin és bántalom érte már ezt a nemzetet, hogy magunk se tudjuk, fohász vagy átok pusztítja-e előbb nyakunkról az osztrák jármot, melyet most még szűkebbre akarnak kovácsolni.

És ha volt valaha rettegésre okunk, mikor a delegáció harangja megszendült, most százszor több okunk van ijedelemmel nézni Bécs felé, mert a magyar nemzet védelmét, érdekeink istápolását nemzeti nyugalmunk sorsát az idén Héderváry fogja „megóvni” a delegációban.

Kiáltunk segítségért, mert Héderváry hazafisága öiel bennünket! Héderváry fogja az osztrák bárd alól kiragadni a nemzetet. Ő, éppen ő az a magyar vitéz, aki mellével fog elébe állni a nemzeti orgyiloknak, amelyet már köszörrülnek ellenünk.

Hiszen a magyar érzéseknek mindig ő volt a fenyegető tömítőartója, a bécsi bíncsek legkészségesebb kovácsa és az udvari szolgálatok leghivebb komornyikja. Senki se tudta még oly konokul az osztrák töviseket a magyar ember körme alá venni, mint Héderváry.

És most benne kell biznunk, mert ő képviseli a delegációban a magyar érdeket! Azelőtt mindig maradt valami halvány reménysugár a nemzet számára, hogy a miniszterelnök, ha már nagyon a szívünk körül vágkál az osztrák banditakéz, megállítja a nemzeti erő inkvizícióját. De hol ez a remény akkor, amikor Héderváry a mi pallosunk? Az a Héderváry, aki nemzeti munka fogadalmát ugyszólván máról-hoinapra feladta és aki miniszterelnöksége óta csak most talál először munkát a delegációban, a milliók literálásában.

Eddig abban merült ki Héderváry politikája, hogy itthon mindent megtagadott, minden vágyat elfojtott, minden törekvést leszerelt, csak hogy Bécs csá-

A hálátlan.

Írta: Jean Reinbrich.

Laniol porcellánkereskedő első érzése, amit kereskedelmi érdemeiért lovaggá történt kinevezése megjelent a hivatalos lapban, az a csodálkozás volt, miként tudott mindeddig élni érdemrend nélkül annyira egészségtelenül a szalag, melyet a neje a gomblyukába, csuszatott az üzletekben ügyes és boldog önelégült ábrázolást.

Megfordult a fejében egyúttal az a nagyobb érték is, mely ebből a termékre hárul, a vetélytársainak az irigységére, az az érthető inger, melylyel a szép kitüntetés a nők előtt bír. És csak miután az arcának minden oldalról észlelt boldog hatását látta a tükörben, jutott hirtelen az eszébe:

— Ez a derék Debray, ez a kedves barát! Neki köszönhetem . . . Irok neki hogy megköszönjem. Sőt löbbit is teszek, megmutatom neki, hogy nem hálátlan emberrel van dolga! . . . Mit szólnál egy szép ajándékhoz?

— Épen azt akartam neked ajánlani, mondta Laniolé.

Nagyon jól tudta, hogy a vágy, hogy neki tessék, ösztönözte főképp a Debray buz-

galmát. Sőt a kis asszonyka annyira ment, hogy jutalomra nyitott neki kilátást. — Oh, nem formális ígéret — ilyen vásárfi nem csinálunk — aféle szem és mosoly ígéret, amiben kiülnek az asszonyok, melyet aztán mindig tagadhatnak vagy kijátszhatnak és amely nélkül soha semmit sem kaphatnának a férfiaktól, vagy nagyon keveset.

De, ha ezt az ígéretet, minden esetre némi habozás után, Laniolé meg nem tartani el is határozta, a lojalitás ösztöne megis arra sarkallta, hogy legalább valami jutalmat nyújtson. Annyi bizonyos, hogy semmi ajándék nem érne fel azzal, amelyet megtagadandó volt, de azért valami értékeset akart. És tanácsolta a férjének:

— Például ezt az asztaldisz!

Laniol helyeselte. — Másnap azonban, amint el kellett volna küldeni, kevesebb lelkesültséget árukt el.

— Ez az asztaldisz, tudod-e, hogy százötven frankot ér?

— A vevőnek! De nem nekünk!

— Az mindegy! szép ajándéknak szép

ajándék.

— Óh, ugyan! Csak nem fogsz fukarkodni?

— Az nem természetem, mond a La-

niol. De azt hiszem, egy pár váza vagy karos gyertyatartók? . . . Nagyon szépek vannak nekünk ilyenek.

— Óh, nem! boszankodott Laniolé. Az asztaldisz! mondtuk!

Ugy érezte, mintha a saját személyének az oda ajándékozását becsülnék így le. Utóvégre mégis engedett, attól tartva, hogy a férje még egyszer meggondolja magát. És valóban, alig egyezett bele, mikor Laniol elkezdte számlálgatni, hogy mennyi költségbe fog neki kerülni az érdemje! — ennyi az okmányért, ennyi az üdvöző levelekre adandó válaszokért, ennyi az alkalmazottainak adandó ajándékokra . . . nem is emlíve a hírlapi közleményeket. Ördögbe! Egy kissé drága. Dörmögte magában:

— Ha még a becsületrend volna!

És egyszerre:

— Biztosíthatlak róla, hogy egy szép sörös, vagy egy csinos dohányzó-készlet!

— Oh, nem! hallgass, tiltakozott Laniolé. Miért épen az ócska raktári limlomunkat akarod ajándékolni felhasználni?

— Eh, de! Nem olyan limlom az, mondta Laniol. Alapjában véve micsoda szerepet is játszik az ajándék értéke? A jó szándék a fő! Különben is nem kell semmit

Hulló falevél,

suttogva beszél . . . de azt mindenki hangosan kimeri mondani, hogy legutolsó divat szerinti ruhadiszeket, női fehérneműket, harisnya és keztyűket a legolcsóbb és legnagyobb választékban egyedül csak a Sas-utca 4. (Kö-

Budapesti Csipkeáruház

csönsegélyző palota.) — Naponta érkeznek újdonságok! Megtekinthető vételkényszer nélkül. — Színésznőknek nagy árkedvezmény.

szári politikája kielégülést találjon. Vajjon meg tudná-e cselekedni ugyanezt a politikai manővert most fordítva: megtagadni mindent Ausztriától, hogy a nemzet politikája végre életerőre kapjon? . . . Tudjuk, hogy ez csak ábránd, amelynek színes ködképébe Héderváry sötét politikai alakja be nem illeszthető. De csak ábrándokban kereshet ma a nemzet némi megnyugvást, amikor Héderváry viszi a bőrünket a bécsi piacra.

Vihar a csatornaépítés körül.

A közgyűlés második napja.

Sajnálatos eseményeknek volt helye ma a törvényhatósági bizottság közgyűlés terme, ahol nagy vihart támasztott az egyik bizottsági tag felszólalása.

E felszólalás, talán csak azért, mert rossz időben hangzott el, meggyanúsítás szerűen hangzott el a csatornaépítés vezetője, Aczél Géza főmérnök ellen, akít azonban a közgyűlés a meggyanúsítással szemben éppen a nagy fölzdulásban megnyilatkozott tiltakozással megvédelmzett.

Valószínű, sőt természetes is, hogy a bizottsági tagot felszólalásában a közügyek iránt való érdeklődés vezette, éppen bizonyos azonban, hogy azok, akik e felszólalás háta mögött állnak, mint információt adó emberrel, nem a közérdekekben cselekedtek meg a maguk kis támadását.

Különben a mai viharos kitérés nem első jelensége annak a csunya hajszának, amely a főmérnök személye ellen folyik. A személyes élű támadások már régen, hol nyíltan, hol titokban folynak. Ismétljük nem a ma főszóalt bizottsági tag az, aki ezt a hajszát föntartja.

A dolog különben nem nagy jelentőségű, mert a ma elhangzott támadás okait és előzményeit a bizottsági tagok legnagyobb része ősméri. Egy vizsgáló bizottság kikül-

désével a dolog végét is ért s így a főmérnök személye ellen irányuló támadásoknak a vizsgálat eredménye egyszermindenkorra véget vet.

A dologban azonban az a legszomorubb, hogy ilyen dolgokkal az annyira fontos és sürgős ügynek, a csatornázás előhaladásának ártanak.

Domahidy Elemér főispán három óra után nyitotta meg a folytatólagos közgyűlést.

Vargha Elemér tanácsnok előterjesztette a 17 millió nagykölcsonból még meglevő 3 millió korona felvételére vonatkozó tanácsai javaslatot.

A közgyűlés a tanács javaslatát elfogadta.

A csatornázás.

Szlovák Jenő, a csatornaépítés ellenőrző közege megfelebbezte a tanács azon intézkedését, mellyel a csatornázási bizottság javaslatára a hazi csatlakozásoknak a drótbetétes csövek alkalmazását határozta el Szlovák azt ajánlja, hogy a kőanyagcsöveket használják.

A jog- és pénzügyi bizottság azt a javaslatot teszi, hogy a felebbezést utasítsa el a közgyűlés, mert Szlováknak nincs joga, hogy a tanács intézkedéseibe beleavatkozzék. A város tanácsa azt a javaslatot teszi, hogy a közgyűlés térjen napirendre a dolog feleit.

Révi Nándor indítványozza, hogy a város kérje ki a közegészségügyi mérnöki osztály véleményét arra nézve, hogy melyik jobb, a Czizeller-, vagy pedig a kőanyagcső?

Debreceni Jenő megnyugtatja Révit, hogy a csatornázási bizottságban voltak olyan kiváló szakértők, mint Szlovák kir. mérnök s ha azok a Czizeller-csőveket ajánlották, akkor a város érdekeit kellőképpen szem előtt tartották.

Freund Jenő: Szlovák felebbezését a város autonom jogába való beavatkozásnak tekinti. Felolvassa egyik országos szakértő véleményét, mely szerint a Czizeller-csővek inkább megfelelnek, mint a kőanyagból készült csövek.

Aczél Géza főmérnök hasonló értelemben szól s csodálkozásának ad kifejezést, hogy ilyen részletekérdéssel akarják huzni halasztani a csatornázás munkálatait.

Burger Péter dr. elítéli Révi Nándort, aki folytonos handabandázásaival két év óta hátráltatja a csatornázás létesítését. Egyáltalán nem tartja komoly dolognak Révi akcióit. A

csatornázást nem hátráltatni, hanem siettetni kell.

Aczél Géza kéri a közgyűlést, hogy mondja ki, hogy ezt a határozatot csak birókon kívül lehet megfelebbezni.

Gyanúsítások.

Révi Nándor újabb felszólalásában burkolt gyanúsításokkal illeti a csatornázás munkálatok kiirási műveleténél közreműködőket.

Aczél Géza főmérnök általános érdeklődés közben kijelentette, hogy Révi gyanúsításaival szemben nem térhet ki a közgyűlés az elől, hogy a csatornázási iratokat átvizsgálta és ha Révi nem tudja igazolni gyanúsító állításait, a bíróságnál meg kell tenni elene a lépéseket.

Révi Nándor védekezik s az állítja, hogy nem gyanúsított, csak azt a bűnöst pellengérezte ki, aki félrevezette a kiirási műveletnél közreműködőket. Kívánja, hogy ez a bűnös megbüntetésessék.

Aczél Géza főmérnök ismételtén kéri a közgyűlést, hogy rendeije el a vizsgálatot a csatornázás dolgában. Erre azért is szükség van, hogy végre tisztán lásson a város és mutasson példát, hogy a közgyűlésen büntetlenül gyanúsítani nem lehet.

Révi Nándor dr. visszavonta indítványát.

A közgyűlés egyhangulag elrendelte a vizsgálatot s annak megejtésével Kovács József polgármestert bizta meg.

Kovács József polgármester kijelenti, hogy a megbízást nem fogadhatja el, mert ő is meg van gyanúsítva.

Aczél Géza három tagu küldöttség kiküldését kéri az elrendelt vizsgálat megejtésére.

Révi Nándor a saját igazolására kijelenti, hogy a polgármestert és a tanács tagjait nem támadta.

Domahidy Elemér atánlja, hogy a vizsgálat vezetésére dr. Tüdős János, Uhiarik Béla és dr. Kenézy Gyula biz. tagok kéressenek fel.

Révi Nándor: Kenézy drt nem fogadom el, mert ebben az ügyben ő nálam járt.

tuozni. Debray kétségen kívül tett valamit; de utóvégre sem tett mindent! Nekem, magamnak is meg van a kis érdemem!

— Igen, de az ő befolyása, az ő közbenjárása nélkül . . .

— Az ő befolyása? . . . az ő befolyása? . . . pfoeszkedett Laniol. Szerettem volna látni, próbálta volna meg kitüntetni Péretet vagy Gaillo: például, vagy bármely más vetélytársunkat? Megláttuk volna a befolyását. És ami a közbenjárását illeti, igazságosnak kell lennünk; ő volt az első, ki tudatta velem, hogy a kitüntetendők listájába fel vagyok véve. De ezt bármelyik irodaszolgától megtudhatta. Bizonyosság rá, hogy a szalagkereskedők majdnem egyidejűleg tudatták velem.

Azt csak nem hitheteli el velem, hogy a miniszter, mikor a névsorba bevett s a miniszterelnök mikor helybenhagyta, ne tudták volna, hogy mit cselekszenek. Tekintembe vették a kereskedelmi felvirágzást, az én nevemet, jó hírnevemet, az árumat! . . .

— Oh nem, mondta szomorúan Laniolné. Utóvégre arra kényszerítessz . . .

— Mire?

— Hogy megtartsam az ígéreteket! gondolta az asszonyka magában. Majd fen-

hangon: Hogy kellemetlen dolgokat mondjak neked!

— Hát csak mondj! De hallj! És találj valami feleletet erre. A Debray befolyása? De, ha a legcsekélyebb befolyása lett volna, bizonyára azon kezd, hogy legalább is magát dekorálhatta volna fel.

— Ugy hát miért irtál neki, hogy köszönetet mondj a készségéért?

— Ez egyszerű udvariasság volt. Köszönetet mondunk ilyen formán tömédek embernek, akiknek éppen semmivel sem tartozunk. Az ajándék már komolyabb. És apropos éppen eszembe juttatod! Ezt a dőhányzó készletet mutogatni fogja barátainak, mindazoknak, akik hozzá mennek. Már most is hallom: „Oh ezt a masinát nézi? Ezt Lanioltól kaptam halából, améért érdemjelét szereztem neki!”

És az egész világ tudni fogja, hogy egyedül az ő támogatásának, protekciójának, az ő kegyének köszönhetem ezt a magas kitüntetést! Sőt ki tudja, ezzel az ajándék hírtáival nem mennek-e még messzebbre, — egész addig, hogy azt mondják, hogy velem a kitüntetésemet. Hiszen annyi az irigység.

— Ugy hát, sóhajtott Laniolné, nem adsz neki semmit?

— Minden esetre olyan ajándékot nem, amelyet kiállithana, melyből dicsőséget préselhet ki magának az én hátrányomra. Oh én elismeréssel vagyok, azzal akarok lenni! Jobban szeretek többet, mint kevesebbet tenni. De valami szerény, valami olyan tárgy kell itten . . . Keress csak, találj valamit, ha tudsz . . .

— Megpróbálom — sóhajtotha Laniolné. Már megtalálta. Kénytelen volt megtalálni. Miután a férje megvonta tőle az ígéretének váltságdíját, nem maradt más hátra számára, mint az ígéretét megtartani.

Belenyugodott. És megjegyezte:

— Utóvégre igazad lehet, hogy nem tartozol semmivel Debraynek.

— Ah, diadalmaszkodott Laniol, hát rájöttél!

— Oh hogvne, mondta az asszonyka; csak hogy első pillanatra skrupulusai vannak az embernek, gondolatai . . . De most már egészen nyugodt vagyok.

— És is, felelte Laniol. És ily módon Debray látni fogja, hogy nem vagyok gimpli! Tudni fogja, hogy egy hülye meg én az kétő! . . .

— Két hülye! egészítette ki a kis asszonyka mosolya.

Wacha Róbert modern tisztító és műfestő intézete
m e g n y i l t .

Kenyézy Gyula dr: Tessék elmondani, miért jértam önnél.

Révi Nándor: Nem lehet!

— Gazság!

— Elfogadjuk Kenézyt.

A közgyűlés megbizta dr Tüdös Jánost, Kenézy Gyula dr és Uhlarik Bélát a vizsgálat megejtésével.

A vízvezeték.

A tanács előterjesztését tárgyalta ezután hogy a nagyerdőn létesítendő víztorony és a csatorna hálózatnak kiépítési költségére 60 ezer korona költséget szavaznak meg.

Zádor Lajos elfogadta a tanács javaslatát.

Fejér Ferenc kéri a minisztériumnál a városi építés ügyének megszüntetését mert könnyen megeshetik, hogy a csatorna készen lesz és a vízvezeték nem.

A tanács javaslatát és Fejér Ferenc indítványát elfogadták.

A Szikszay és Tábornoki ház.

Vargha Elemér a Szikszay és Tábornoki házak felépítés ügyét referálta. A közgyűlés a multkor elhatározta, hogy a beérkezett két tervet megvizsgálás céljából elküldi a magyar mérnök és építész egyesületnek, mely azonban nem tartotta magát illetékesnek a vélemény adására. A jog- és pénzügyi bizottság azt javasolja, hogy a meglévő két tervet vegye meg a város és a mérnöki hivatal bízta meg a tervezéssel. Ezzel szemben a tanács azt a javaslatot teszi, hogy a két tervet ne vegye meg a város, hanem bízta meg együttesen Tóth István és Szilágyi és Pavlovits debreceni építészeket a részletes tervek elkészítésére. A mennyiben a város a terveket elfogadja, ugyanők bizatnak meg az építésnél a művezetéssel. A közgyűlés elfogadta a tanács javaslatát.

A Stencinger-ház.

Zádor Lajos és társai a Stencinger-ház lebontása ügyében indítványt tettek. Kérik a régi épületet 1911. év május elsején a Piac- és Csapó-utca sarkáról eltávolítani, mert a villamos vasút építésével a ház a közlekedést akadályozza. A Takarékszövetkezet is ajánlatot tett, hogy hajlandó a Stencinger-ház lebontása esetén 20,000 koronát a város házi pénztárába befizetni. A tanács a jogügyi bizottság az ajánlat elfogadását indítványozta.

Kovács József ellenzi a háznak 1911. május 1-én való lebontását.

Zádor Lajos, Fráter Imre, Révi Nándor, Békés Lajos, Békés Lajos, Szántó Sámuel felszólalása után a közgyűlés óriási többséggel elhatározta a Stencinger háznak 1911. évi május 1-ére való lebontását. Így a bérletnek november 1-én felmondanak.

Az államsegély.

A városok államsegélyéből Debrecen 50 ezer koronát kapott. Az államsegély felhasználásáról a tanács azt javasolja, hogy a miniszter rendeletének megfelelően osszák fel a tisztviselők fizetése és lakbéré arányában.

Jánosi Zoltán kéri, hogy az államsegélyből a kisebb javadalmazású tisztviselőket részesítsék megfelelő kárpótlásban, illetve ajánlja, hogy a tanács az államsegély felosztásának javaslatát dolgozza át.

Roncik Lajos ellenzi Jánosi indítványát.

Hosszas vita után Zádor Lajos indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy az államsegélyt a tanács javaslata alapján a belügyminiszter jóváhagyása nélkül kiosztja.

A köztemető ügye.

A köztemető ügyében előterjesztette Vecsey Imre főjegyző a polgármester javaslatát. A közgyűlés a köztemető ügyében a

kiküldendő bizottság megalakításával megbizta a tanácsot.

Egyéb ügyek.

Az esküdtképes egyének alaprajzmának összeállítására kiküldött bizottságba Riekl Antalt, Török Pétert, Debreceni Lajost és Polgári Bálintot választották meg.

A közlekedésügyi bizottságba Komlóssy Dezsőt, Márk Endrét, Percsly Lászlót, ifj. Schwartz Vilmost, dr Fráter Imrét, Sesztina Jenőt és dr Tüdös Kálmánt választották meg. A főispán a bizottságba Latinovics Mihályt és Szávay Gyulát küldte ki.

Az állami elemi iskolai gondnokságban megüresedett helyre beválasztották K. Tóth Mihályt, Kertész Imrét és Horváth Jánost.

A csapókerület olvasóköri körhelyiség céljára 250 négyzetméter terület átengedett a város a tulajdonjog fenntartásával.

A tisztviselőtelep szövetkezet újabb terület átengedését kérte. A közgyűlés a kérelmet elutasította.

Tudomásul vették a kölcsönös segélyező egyesület által a gyermekkorház javára tett alapítványról szóló oklevelet.

A tanács kijelölte a bérkocsi állomásokot. Ezen végzés ellen a bérkocsi ipartársulat felekezést adott be, melyet a közgyűlés elutasított.

Majd kisebb ügyeket, nyugdíjazásokat, segélyezéseket intézték el ezzel a közgyűlés véget ért.

Házilag készült

férfi ingek,

VALÓDI BORSALINO és ANGOL

KALAPOK,

elegáns

nyakkendők

legnagyobb választékban legolcsóbban

LENGYEL

SAMUNÁL

Piac-utca 43.

A választói jogért.

A politika eseményei.

Az inségekölcsön.

A N. Fr. Pressében a miniszterelnök egész a tudatlanságig dicséri az új kölcsön előnyeit és Németország kitűnő barátságát.

Az ország, amelynek inkább a bőrére megy az egész kölcsön, egészen másképpen nézi az új ügyletet, mint a miniszterelnök ur. A járadék kibocsátási árfolyama „közel” 90 százalék. Tehát kilencvenen alul van, vagyis nyolcvan egynehány százalék, amit a hivatalos jelentés nyilván a nyolcvanas standard balkáni nivója miatt tartotta szükségesnek egy általános megjelöléssel elpalástolni.

Ma a koronajáradék árfolyama 91.75, tehát a banksoport átvételi árfolyama és a tőzsdei értékesítés árfolyama között két százaléki különbség van. Vagyis két százalék jutalékot kénytelen a magyar állam egy olyan kölcsönért fizetni, amelynek meg van az a hátránya is, hogy burkolt aranyfizetési kötelezettséget foglal magában.

Jól tudják, hogy Párisban még ennél is megalázóbb feltételeket ajánlottak, de az osztrá-német kölcsön gyarlóságát egyáltalán nem mentheti, hogy másutt még gyarlóbb ajánlatot tettek. Ami pedig a német tőkének a szerepét és a német diplomáciának hirtelen előtérbe nyomulását illeti, hát jó lesz erről is néhány őszinte szót mondani.

Az 500 milliós kölcsön fele tudvalevőleg prolongálás és csak a másik fele új pénzkölcsön.

Csakhogy ennek a 250 millió koronának a felét egy új banksoport (Länderbank — Leszámitoló bank) veszi át, a másik félnek, 125 millió koronának egy része pedig a két új magyar és egy osztrák bankérdekeltségre esik, úgy hogy ha a maradékot 100 millióra tesszük és természet szerint ennek nagyobb részét a vezető Rothschild-csoportnak tudjuk be, úgy kérdezzük: vajjon mennyit vesz át tulajdonképpen a német banksoport és hol az a nagy diplomáciai szolgálat, amelyet Németország teljesített Magyarországnak javára?

A képviselőház ülése.

A mai reggeli lapok egy könyvomatost laptudósító közlése alapján azt írták, hogy a képviselőház legközelebbi ülését október 4-én tartja. Ezzel szemben a „Bud. Tud.” illetékes helyről azt jelenti, hogy a képviselőház október 3-án, hétfőn délelőtt 11 órákor ül össze. A főrendiház október 4-én, déli 12 órákor tart ülést.

A választójog.

Az általános, egyenlő, titkos választójog országos szövetsége kicsiny füzetként adott ki ezen a címen: „Miért kell az általános titkos választási jog a kiszegádknak?” Ebben a kis broszurában tömören felsorolja a szerző Magyarországnak földmivelő népének súlyos helyzetét. A földmivelő népnek — ugymond — földre van szüksége. De az ország 12 és fél millió főnyi mezőgazdasági népességéből kilenc millió embernek nincsen földje.

Egy millió 300,000 kiszegádnak fejeként átlag 2 és 3/4 hold földje van. A többi mind a nagybirtokosoké vagy kötött birtok. Magyarországon 1945 nagybirtokos fejeként átlag 6627 hold esik. Vagyis, amíg a veréjtekező földmivelőre nem jut egész 3 hold föld, addig a henye gróf és főpap közel 7000 hold föld jövedelmével terpeszkedik. A földhiány évenként több mint százezer munkabíró embert készlet kivándorlásra.

Kiterjeszkedik a rőpirat a főpapság és a hitbizományokra, az iskolára kimutatja, hogy évenként több mint egy millió gyermek marad tanítás nélkül, mert vagy iskola sincs, vagy inséges nép kénytelen a gyermekeit munkába fogni.

Kiterjeszkedik a földmivelési nép egészségi viszonyaira kimutatván, hogy min-

Központi Cipő és Kalap nagyáruház

Debreczen, Piac-utca 41. A Főtőzsdevel éppen szemben.

Alapítva 1899.

Magyar telefon 435. szám.

Ajánlja a közelgő őszi idényre cikkeket a legújabb sabb árak mellett. tünő olcsó árak mellett.

férfi-, fiu- és gyermek cipőit kalapok, sapkák és más uri divat a leggodosabban, a legjobb anyagból készítve, már rendelkezésre állnak, fejedelmi elárulító helye. — KÖZPONT címre tessék figyelni!

Képes Árjegyzék kívánatra bárhova ingyen és bérmentve.

den 1851 lélekre jut egy pap és csak minden 3496 lélekre egy orvos.

A beteg emberek fele úgy hal meg, hogy orvos nem is látja és minden 1000 beteg közül legfeljebb 100 ember részesül orvosi segélyben. A képviselőház nem a nép képviselője. Az egymillió választópolgároknek négyötöd része (82 százalék) a két holdnál nagyobb földdel bíró gazdákból, a vagyonszámba írt iparosokból és kereskedőkből kerül ki, pedig ez a rész csak harmadát adja a husz éven felüli összes férfiaknak.

Ellenben nincs szavazati joga a) az 1 holdon felüli földbirtokosokból 750 ezernek; b) 201 ezer önálló férfi iparosnak; c) 36 ezer önálló kereskedőnek; d) 53 ezer állami tisztviselőnek; e) 79 ezer községi, egyházi, törvényhatósági és magántisztviselőnek; f) 2 millió 131 ezer munkásnak.

Nincs választójoga a munkásnak, csak a vagyonnak, nincs választójoga a népmillióknak, csak a vagyonosok ezreinek!

Ezért kell támogatnia minden embernek az általános, egyenlő és titkos választójogot.

Itt említjük meg, hogy a választói jog ligája Kaposvárott október hó 2-án tarja gyűlését.

A miniszterelnök utja.

Gróf Kuen-Héderváry Károly miniszterelnök nem szombaton, mint ahogy a reggeli lapok írták, hanem vasárnap este vagy hétfőn reggel utazik Bécsbe, hogy résztvegyen a belga királyi pár tiszteletére rendezendő ünnepségeken.

Reformálják a csendőrséget.

Beszélgés egy magasrangú csendőrtiszttel.

Vitális üldözésének, ugylátszik, mégis lesz hasznos eredménye is és pedig az, hogy reformálják az egész csendőrséget. Egy magasrangú debreceni csendőrtiszt többek közt a következőképp nyilatkozott:

A magyar csendőrség reformját aktuálissá tette Vitális Imre sikeres menekülése másfél száz éber csendőr szorgos nyomozása elől. A magyar csendőrséget az ország legkiválóbb intézményének tartják, mi is annak tartjuk, de egy ilyen eredménytelen, huszadik századbeli betyárhajszára rávilágít a szervezet hiányaira.

A kéthetes berettyómenti nyomozásból újra csak az a tanulság szűrődött le, hogy a csendőrség nehézkes rendszerén könnyíteni kell.

Mikor a modern rendőri szolgálattal marconiteleggrammokkal előzi meg és fogja el az Oceánon át menekülő feleséggyilkost, mikor a legkisebb detektív is sherlokholmes-i ötletekkel dolgozik, akkor végre a csendőrségnek is le kell rázni a copfos szabályzatok lenyűgöző bilincseit.

Ha a Vitális Imrét már Goerzbinoklit hordanak magukkal és ezzel kémlelik a csendőrszállta területet, ha barométerről kémlelik, hogy ajánlatos lesz-e az északi ekszkurzió, vagy egészségesebb dolog valahol száraz födelet keresni, akkor a modern technika összes vívmányaival felszerelt zsvány kutatására ne a teljes fegyverzetben mozgó csendőrséget küldjék. Ne ezeket a derék katonákat küldjék, kiknek a szigorú katonai szolgálati szabályzat mereven előírja a katonai lényegét, az egyenruhához a felszereléshez való ragaszkodást és a felsőbb parancs szerint való cselekvést, mely minden önállóságot megfojt, kizár.

A csendőrintézményt tehát reformálni

kell, ha azt akarjuk, hogy lépést tartson a modern fejlődéssel. Az önállóságot, az egyéni önállóságot, a detektív szellemet kell bevezetni a szervezetbe. A kipróbált ember önállóan is dolgozhassék. A nyomozat munkájának mindenik perce változott viszonyokat tárhat fel, amelyek a nyomozót rögtön újabb feltett szándékától különböző cselekedetre irányítják. Ezt a mai csendőr, akit legtöbb esetben az íróasztal mellől mozgatnak, meg sem teheti. Ezért volna szükséges az intézménynek reformálása.

A belügyi és honvédelemügyi kormányt, ahol a csendőrség ügyeit vezetik, azt hisszük, ép ez az emlékeztetés Vitális hajszára fogja rábírni, hogy a modern változtatásokat megtegyék, amivel új távlatok, nagyobb sikerek perspektívája nyílik meg a magyar csendőrség számára.

Zenetörténeli előadás.

A debreceni zenekonzervatóriumban csütörtökön este volt az első zenetörténeli előadás.

Élénk viágot vet a különö intézet fejlődésére, hogy tanszakai ismét kibővültek eggyel.

P. Nagy Zoltán igazgató a gordonkátanszak után, melynek vezetésére Mácsay Sándor főiskolai tanárt nyerte meg, most a zenetörténeli tanszakot szervezte, melynek rendes tanára Füredi F. Gusztáv lett, az ismert zeneirő és esztétikus.

A zenetörténeli előadások az intézet azon növendékeire, kik a kiművelési és akadémiái osztályokat végzik, kötelezők, míg a zenetörténeli előadások népszerűsítésére az intézet e fontos tanszakot a debreceni társadalom részére is megközelíthetővé teszi olyformán, hogy ez előadásokra szívesen látja mindazokat, kik a zenei tudományok iránt érdeklődnek.

Ez érdekes újítás, melynek kulturális jelentősége elvitázhatatlan, még csak nyer azzal, hogy Füredi F. Gusztáv tanár a Zenetörténeli előadások folyamán a rendes tananyagot kívül, mely fel fogja őelni a Zene egész történelét, az ideai nagy hangverseny évadában mindig külön fog megemlékezni a városunkba érkező zeneművészek előadandó műsoráról és azokat magyarázni fogja.

A csütörtöki első zenetörténeli estén Füredi F. Gusztáv tanár, az intézet II-ik számú termében szép számú intelligens közönség előtt a Zene művészet főkorszakait vázolta igen értékes, magas színvonalu előadásban, a jelen voltak osztatlan tetszése mellett.

Fertőtlenítés en gros.

Lapunk barátjától kaptuk a következő levelet:

Ma reggel öt mogorva ur törte föl a szobám ajtaját, amely százöt lépcsőfoknyira fekszik a városligeti tó színe fölött. Mondanom sem kell, hogy a fertőtlenítő emberek voltak, akiket egy tiszt orvos vezényelt. Hogy mi történt a szobámban, azt nem tudom, de engem elhurcoltak a járványkórházba és kiméletlenül kifertőtlenítették belőlem az összes kolerabacillusokat.

Az eset tudniillik ez volt. Tegnap délután elmentem a „Hableány“ című borbélyhoz és gyanútlanul megborotválokotam. Azért gyanútlanul, mert nem tudtam, hogy a délelőtt folyamán ott járt a borbély unokaöccse. Ez a fiatalember tudvalevően tegnapelőtt este beszélt egy barátjával, aki viszont együtt vacsorázott egy fiatal özvegyvel. Az özvegy délután látogatába volt a barátnőjénél, akinek a szakácsnője beszélt azzal a cselédleánnyal, akinek a babája tegnap reggel jelen volt an-

nál a jelenetnél, amikor egy ember kolera-gyanus tünetek között összeesett az utcán.

Pardon, még nincs vége. Idáig ugyanis eljutottak hozzám. Most azonban azt kellett kideríteni, hogy a fertőzés pillanatától fogva kikkel érintkeztem én. Tegnap délután háromtól ötig sétáltam a Piac-utcán. Föltehető, hogy minden másodpercben négy emberrel találkoztam. Két órában van háromszáz másodperc. Ez másodpercenként négy emberrel számítva, tizenégyezernégy száz fertőzött egyén, azt derítse ki a fertőtlenítő intézet. En azonban öt órákor betértem a törzskávéházamba és megittam egy világost minden nélkül. A kávéházban körülbelül száz ember tartózkodott és miután én történetesen az ajtó mellett helyezkedtem el, valamennyien eljöttek mellettem. Ez a száz ember aztán kiment az utcára és két óra alatt fönt előadott egyszerű számításaim alapján egymilliónegyszáznegyven ezer emberbe oltotta bele a kolerabacillusokat. Minthogy ennyi lakosa nincs is Debrecennek, erre a célra valószínűen a környékről rándultak be az emberek. De az az első tizenégyezernégy száz, akikkel a Piac utcán találkoztam, két órát véve átlagul, ezen idő alatt kétmillióhetvenháromezerhatszáz ujjabb kolérát helyezett el. Ennélfogva nem is folytatom tovább a következtetést, mert bizonyos, hogy Magyarországon minden ember koleras.

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvényél, cukorbetegségnél, vörhenyél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatásu.

Természetes vasmentes savanyvíz.
Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.
Schultes Ágost, Salgó-Pápostól, Budapest, Rudolftr. 8.

Fulliquet György dr. a ref. felsőleányiskolában

A genfi tanár látogatásai.

Fulliquet György a genfi egyetem tudós tanára ma délelőtt a Hortobágy pusztát tekintette meg. Délután a ref. felsőleányiskolában tett látogatást, mely alkalomból a leányiskola tanári kara és növendékei rögtönzött ünnepes fogadtatást rendeztek, amely a maga kedves bája mellett igazán magával ragadó, lélekemelő ünnep volt.

A leányiskola nagy természet kedves leánysereg töltötte meg, midőn délután 6 órákor megjelent Fulliquet professzor, dr. Kováts J. István kíséretében. Velük jöttek Könyves Tóth Kálmán és Urav Sándor lelkészek, Csiky Lajos, dr. Lencz Géza tanár és mások. Jelen voltak az intézet összes tanárai és tanárnői is Nagy Gyula igazgatóval élükön.

A leánysereg éneke után Könyves Tóth Kálmán lelkész, a felsőleányiskola igazgatótanácsának elnöke, lelkesedéstől izzó szavakkal köszöntötte Fulliquét. Elmondotta, hogy a tavalyi Kálmán világnép alkalmával, a most köztünk időző tudós annyira megszerette a magyarokat, hogy elhatározta: meglátogatta a magyar testvéreket. Szándékát tette váltotta. M. leg szeretettel üdvözlö az egész intézet nevében a mi lelkes barátunkat. A szép beszéd mély hatást keltett s zugó éljenzés támadt nyomán.

Ezután Karácson Otilia igazgatónő a tanári kar nevében mondott Istenhozottat. Kiemelte, hogy a növendékeket ők magyar hazaszeretében és vallásos érületben nevelik. Az igazgatónő formás és magvas szép beszédet tartott.

Majd az intézet egy bájos leány növen-

déke remek csokrot nyújtott át a francia tudósoknak szép francia üdvözlő beszéi kíséretében, egy másik bájos növendék pedig kedvesen szavalt el a vendég tiszteletére egy francia költeményt.

Hangos örvendő éljenzés közepette lépett a szószékre Falliquet professzor. Hatalmas francia szónoklatot tartott, amelynek megkapó színes szónoki hanghordozásából még azok is megértették a szónok lelkén átviharzó különféle érzésáryalatokat, akik a francia nyelvet nem is értették. Kiemelte a vendég professzor, hogy ez a nap ragadta meg legjobban az ő szívét, midőn ennyi sok kedves leányka között, ilyen szíves szeretettel üdvözlük őt. Különösen örvend annak, hogy itt is, mint az egész Magyarországon művelik a francia nyelvet. Ezt ő el fogja otthon beszélni mindenütt. És ez a lelkes ápolása a francia nyelvnek: ő reájuk nézve adósság. Most már viszont a francia nemzet fiainak is foglalkozniuk kell a magyar nyelvvel és Magyarországgal. Ezután megragadó szavakkal mutatott rá arra, hogy a benső vallásosságnak és a szeretetnek igazi támaszai: a nők. Erre és hazaszeretetre buzdította a leányokat a köszönetet mondott az elhangzott üdvözlőtekért. Egyszersmint ünneplésesen megígérte, hogy ő, ki nemcsak egyetemi tanár, hanem Genf legnagyobb ref. templomának lelkésze is, minden hónap első vasárnapján, a szószékből megfog emlékezni hívei előtt a magyar testvérekről.

A beszéd nyomán támadt szünni nem akaró zugó tapsvihár után dr. Kováts J. István tolmácsolta magyarul az elhangzott beszédet. Dr. Kováts fordította le már előbb francia nyelvre a magyar üdvözlő szavakat is. Dr. Kovátsot, — ki a tavalyi Kálvin-ünnep alkalmával is, Genfben tartott francia nyelvű beszédével dicsőséget szerzett a magyar névnek és most is a tolmácsolás alkalmával lelkes magyar és francia szónoklatokat tartott, — szintén melegen ünnepelte az egész közönség.

A felemelő ünnep a leányiskola ének-kara által finoman és szabatosan előadott énekszámokkal ért véget.

Falliquet ur holnap d. e. 8 órakor előadást tart a főiskola oratoriumában, mely után nyomban elutazik városunkból, a magyarság iránti szeretetet és lelkesedést vivén el magával.

A kolera.

Ujabb megbetegedések.

Erős kézzel üldözi a közegészségügy rendőrsége a kolera s úgy látszik, hogy nemsokára teljes sikerrel számolhat be. A budapesti koleraesetek nagy részénél bebizonyult, hogy eredménye a gyümölcserésnek.

A fővárosban.

Mint a tisztí főorvosi hivatal jelenti, az utolsó huszonnégy órában nem történt újabb megbetegedés Budapesten, sőt gyanus eset sem fordult elő. Az Alföldi utca 9—11. számú házból bevitték egy munkást a Szent Gellért-kórházba, mert a Duna mentén gyalog ment. Ugyanílyen tul óvatosságból szállítottak be a Szcitovszky-tér 2. számú házból egy szakácsnőt. A tisztí főorvos különben elhatározta, hogy azokat a szigorú óvintézkedéseket, amelyeket a kolera terjedése ellen fogatósítottak, állandósítja. A főváros tanácsa a dunai hajókon teljesítendő orvosi szolgálatra még két hatósági orvos kirendelését engedélyezte.

Szaporodnak a mohácsi betegek.

Mohácsról azt jelenti, hogy Sternya Katica és Spitz Ferencné koleraiban megbetegedtek, Jasits Józsefné pedig meghalt.

Ujszászról jelentették a budapesti főkapitányságnak, hogy ott Faragó Ferenc hét

éves iskolásfiu koleraiban meghalt. Atyja, idősebb Faragó Ferenc, Budapesten a Váci-uti szivattyugyárban dolgozik és legutóbb vasárnap volt Ujszászon. A rendőrség Faragó megfigyeltetésére és a vele érintkezett emberek fertőtlenítésére megtette a szükséges intézkedéseket.

Egyéb esetek.

Ercsiből jelentik, hogy a „Kolowra” nevű hajóról kolera-gyanu miatt kitétt három ember közül kettő felgyógyult és ma délelőtt érkezik Budapestre. Fogadtatásukra intézkedés történt.

Eszékről jelentették, hogy Horváth Anna és Stücl Adél onnan Mohácsra utazott. Mohácsról Budapestre jönnek, ahol a Nyár-utca 32. szám alatt laknak. A rendőrség értesítette a tisztiorvost.

Eperjesről jelentik, hogy Kisfalu községben egy ember kolera-gyanus tünetek közt megbetegedett, de az orvosi vizsgálat megállapította, hogy csak kolera-nostras esete forog fenn.

Hulló falevél

Az Obsitos, stb.

Legujabb Zeneművek, — Divatlapok

Revue, Chic, La Mode Parisienne, Divatszalon, Folyóiratok pontosan hához szállítva megrendelhetők

Csillag Arthur

könyv- és papirkereskedésében
Városháza épület.

UJDONSÁGOK

— **Vasárnapi istentiszteletek.** Holnap, vasárnap az ev. ref. templomokban az istentiszteletek a következő sorrendben fognak megtartatni: a Nagytemplomban prédikál Szele György lelkész, a Kistemplomban 9 órakor Jánosi Zoltán lelkész, a Kistemplomban 11 órakor Uray Sándor lelkész, a Kossuth-utcai templomban Herpai Gábor s. tanár, az Ispórtályi templomban Boér Károly s. lelkész, a városi szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár, a Csapó-kerti imaházban Kovács János vallásoktató-lelkész, a Homok-kerti imaházban Bereczky József főiskolai szénior.

— **Eröss Lajos dr utja.** Eröss Lajos dr püspök ma Miskolcra utazott, hogy részt vegyen az elhunyt Kun Bertalan református püspök temetésén, amely holnap délelőtt tizenegy órakor lesz. Miskolcra a püspök a biharvármegyei Bors községbe utazik, ahol lelkészt szentel föl, onnan pedig hétfőn Budapestre utazik, hogy több egyházi és iskolai ügyben a vallás- és közoktatásügyi miniszterrel tárgyaljon.

— **Nyugalomban.** Komlóssy Miklós, a debreceni ipar- és kereskedelmi kamara tisztviselője nyugalomba vonul. Komlóssy Miklós hosszú idő óta érdemes munkása volt a kamarának. Nyugdíjaztatása alkalmából tisztelői és kartársai vacsorán ünnepelték Komlóssy Miklóst.

— **Pénztáros István emléke.** Hajdu-szoboszlórol jelentik: A város képviselőtestülete a napokban gyűlést tartott, amelyen az elnöklő polgármester mé-

lyen megilletődve, a legnagyobb sajnálattal emlékezett meg Pénztáros István városi főjegyző korai haláláról. Indítványára a közgyűlés volt főjegyzőjének érdemeire tekintettel egyhangulag elhatározta, hogy a végtisztesség alkalmával felmerült 300 korona temetési költséget a város viseli, özvegyének az elhunyt 3 havi teljes fizetését kiutalja, s érdemeit jegyzőkönyvben megörökíti. Ezzel egyidejűleg felkéri Hajdu vármegye alispánját, hogy a megüresedett főjegyzői s az ennek betöltésével esetleg üresedésbe jöhető többi állásokra is a pályázatot hirdesse meg és az időközi tisztújító közgyűlést tüzze ki.

— **Eljegyzés.** E hó 5-én tartotta eljegyzését Kereszty Géza honvédszázad hadnagy Herrich Melanie urnóval.

— **Szállítások.** A kereskedelmi miniszter közli a kamara útján az érdekeltekkel, hogy a pólai császári és királyi tengerészeti arzenál 1911. évi anyagszükségletének szállítására vonatkozó hirdetmény a Budapesti Közlöny folyó évi szeptember 29 iki számában magyar nyelven meg fog jelenni. — Az akasztatásai sóbányahivatal mindennemű terményre és anyagra versenytárgyalást irt ki. Pályázati határidő október 20. Feltételek megtudhatók a debreceni kereskedelmi és iparkamaránál.

— **A zenekonzervatoriumi beiratkozások** október 1-től 5-ig tartanak. Tanszakok: zongora, hegedű, ének, gordonka. Felvétetnek kezdő és haladó tanulók. Tandij 8 korona. Felsőbb osztályokban 10 korona havonként. Tanárok: állami képesítésű okleveles tanárok, művészek és elismert pedagógusok. Részletes felvilágosítással P. Nagy Zoltán igazgató szolgál a hivatalos órák alatt d. e. 11—1 d. u. 5—6-ig az intézet helyiségében (Piac utca 26. sz. emelet.)

— **A Gutenberg Műkedvelő Társaság estélye.** Humanus cél szolgálatában rendez ma szombaton este tombola-estélyt a Gutenberg Műkedvelő Társaság. Igazán szép cél az, hogy a mulatság tiszta jövedelmével a nyomdászszanatórium alapját növeik. A mulatság ma este lesz a Margit-fürdőben, az est fénypontja lesz a tombola, amelyre a társaság 600 darab jegyet bocsátott ki. Az est iránt már most is igen nagy az érdeklődés és már most meg lehet állapítani, hogy a mulatság kiválóan fog sikerülni, ami a lelkes rendezőség érdeme és a szép, nemes és humanus célnak nagy hasznára lesz.

— **Felmentett késelő.** Két balmazújvárosi legény súlyos testisértés miatt állott ma délelőtt a debreceni kir. törvényszék előtt, melynek elnöke Hoffmann József kir. táblabíró volt. A két legény, akiket Nadasdi Lajosnak és Szabolcki Jánosnak hívnak, június 2-án Balmazújvároson szóváltásba elegyedtek egymással. A szóharcnak, már úgy látszott, hogy vége szakad, amikor Szabolcki megtámadta a nálánál fiatalabb Nadasdit és agyba-főbe ütni kezdte. Nadasdi erre kikapta a kését és bele-döfte támadójába, akit a debreceni köz-kórházba szállítottak. Nadasdi súlyos testisértés vétségével, míg Szabolcki könnyű testisértés vétségével került a vádlottak padjára. A fő-tárgyalás folyamán azonban bebizonyult, hogy Nadasdi önvédelemből használta a kését és így a törvényszék felmentette, ellenben Szabolckit könnyen 30 korona pénzbüntetésre ítélte. Mindkét ítélet jogerős.

— **A „Vasárnapi Ujság”** október 2-iki száma nagy számban és izléses összeállításban közli az érdekes képeket a kecskeméti Arany-szobor leleplezéséről, az ősi Margitszigetről, a szibériai végekről, (Dr. Mészáros Gyula cikkével), magyar motívumokat mutató keletindiai holmikról, Chavez-ről stb. Szabolcska Mihálynak a nagykőrösi Arany szobor

előtt elmondott versét is e szám közli. Érdekes olvasmányt adnak: Móricz Zsigmond most meginduló bájos hangulatu regénye, Abraham Ernő novellája, Neera regénye, Junius cikke Montijo Eugeniáról stb. Egyéb közlemények: Ráth György emléklakettje, Komlóssy Artur arcképe, Kóburg Klementia hercegnő szarkofágja Strobl Alajostól, Pataky László művészi rajza s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre négy kor., a „Világkrónika”-val együtt négy korona 80 fill. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanítt megrendelhető a „Képes Néplap” a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

— Oh ez az Eszter . . . Pityókusan érkezik haza az ujdonsült férj. Fiatal felesége kiírt szemekkel várja. — Hol voltál oly sokáig Sándor és hogyan nézel ki? — mondja siró hangon. Férjuraam nehéz nyelvel dadogva csak ennyit válaszol: — oh ez az Eszter . . . oh ez az Eszter. — Hát így vagyunk, hát Esztered van már neked? — felel az asszonyka. — Hát az órad és láncod hol van? — A . . . a . . . Pista bácsinál, ahol . . . azt a jó Eszter . . . —tovább nem tudta folytatni, mert a felesége zokogva adta ki a cselédeknek a parancsot a csomagolásra. — Egy percig sem maradtak veled egy fedél alatt, megyek haza a mamához, ki hiú volna ez: 6 hét előt, hogy ily hamar kedvesed, Esztered lesz neked. — Szerencsére e pillanatban lépett be Fista bácsi, átadva az asszonykának férje óráját és láncát s nevetve világosította fel a féltékeny asszonyt, hogy nem asszonyszemélyről van szó, hanem konyakról, ugyanis férj uram egy kissé többet ivott a finom Eszterházy-konyakból és hogy illuminált állapotban óráját és láncát el ne lopják, hát Pista bácsi magához vette azokat. Boldogan ölelte magához a szép asszonyt e felvilágosítás után férjét s nevetve mondta: — Ezt az Esztert szívesen megbocsájtom neked.

— **Butorok** mindenféle fa- és kárpított kiviteiben **Killer Ede** cs. és kir. udvari szállító butorgyáros, Piac utca 68. sz. alatti nagy butorielepén legutányosabb árban kaphatók.

— **Kiadó** a Deák Ferenc-utcai izr. templomban egy férfi es egy női imaszék. Cim a kiadóhivatalban.

Hunnia képei szépek!

Hunnia képei olcsók!

Hunnia képei tartósak!

Hunnia levelezőlapjai szenzációsak olcsóságban és kivitelben.

Hunnia műterem a PIAC- és CSAPÓ-UTCA SARKÁN az utcai oldalon van.

Hunnia modern berendezésű és fényképeszeti műterem.

— **Halálozások.** A mai napon a következő haláleseteket jelentették be a debreceni m. kir. állami anyakönyvi hivatalnál: Márton József ref. 15 hónapos, özv. Jurcsák Andrásné ref. 68 éves, Karázi Gáborné ref. 62 éves.

SZINHÁZ.

— **Kuruzsló.** Földes Imre nagyhatású színművének ma este lesz a bemutató előadása. A címszerepet Thury Elemér adja. A főbb szerepeket Thuryrn kívül T. Csige Böske, Utí Gizella, Rónai H., Huzella Irén, Unger Anna, Császár Kamilla, Pataki, Ligeti, Deésy, Nádor, Borbély, Kardos adják.

HOROVITZ ZSIGMOND

könyvnyomdája

Piacz-utca 12. sz. a.

Végkiárulás.

Csak rövid ideig.

Az üzlet áthelyezése miatt
**végeladás férfi-, női-
és gyermekcipőkben,
kalap- és férfi-dívat cikkekben.**
Minden áron alul adatik el.

Glück Ede

a Kistemplommal szemben. Barak.

TÁVIRATOK.

Az alsó papság Róma ellen.

Budapest, szeptember 30. A katolikus alsópapság körében nagy izgalommal tárgyalják még mindig a Vatikánnak azt a rendeletét, amely kilenc esetet sorol föl a piébánosok felfüggesztésére nézve. Mondják, hogy ennek a rendeletnek a betartásából semmisse lesz Magyarországon, mert az eddig érvényes kánoni pör csak hasonló esetekben foszthatta meg a piébánost állásától és nálunk új intézkedésre semmi szükség nincs. Dr Hanuy Ferenc, a budapesti egyetem teológiai dékánja és egyházi jogi professzora, erről a kérdésről ma elítélően nyilatkozott egy ujságíró előtt.

A rablógyilkos színésznővendék.

Budapest, szeptember 30. A múlt év őszén, október 16-án, Szilasi (Spiegel) Adolf, szőnyegkereskedőt meggyilkolva találták az Erzsébet-körut 1. számú ház második emeletén lévő lakásán. A ház viceházmesterné este nyolc órakor fedezte fel a gyilkosságot, amikor az agg legény Szilasi szobájában takarítani akart. Az ágy alatt hatalmas vértócsában feküdt a halott Szilasi. Kilenc vágás és szúrás ölte meg, amelyek közül egy is halálos lett volna. A rendőrség emberei az első pillanatokban tanácstalanul állottak a holtest körül, de amikor megtudták, hogy Szilasi homoszexuális életet élt és éjszakánként gyakran kísérték haza elzúllott fiatalemberek, egyszerre határozott irányt vett a nyomozás.

Már másnap kézrekerült a gyilkos: Liszkay István színésznővendék. A detektívek lakásán a fürdőkádban alva találták a gyilkost, aki, mikor tudára adták, hogy letartóztatják, nyugodtan ezt mondta:

— Ha már az urak mindent tudnak, bevallom, én öltem meg Szilasit.

A gyilkos színésznővendék jó családból származik. Édesapja Apcon, Hevesmegyében községi jegyző és földbirtokos. Ő maga előbb teológus, majd orvosnővendék volt. Később ezt a pályát meguntta és színésznek ment. Itt ismerkedett meg a pederasztia társasággal, amely a fertőbe rántotta.

Az ügyet ma tárgyalta a budapesti esküdtsek zárt tárgyaláson.

REGÉNY.

A régi jó világból.

Folytatás.
Azonban már nem lehetett segíteni. A svadron kirukkol, nyeregszerszámmal a hátán, csak úgy fika módra, gyalog. Még csak annyi tisztességgel sem voltak iránta, hogy lóháton nézzen szembe a halállal.

Köröskörül aztán a tenger lovasság egész parádéban, hogy az embert majd a hideg lelte ki szégyeltében.

Egyszerre csak oda rugtat az obester egész stabjával (táborkar), utánna a profósz (foglár) kiáll a gléda (sor) elé és leolvassa az ítéletet, hogy az egész svadront be fogják csinálni.

Ekkor aztán egy vén bakmester (örmester), mintha csak most is látnám, olyan nagy, fehér bajusza volt, mint a galambszárny a homlokán meg akkora plezura (sebhely), mint a fél tenyeresem la: mondom hát, kiáll a sorból, egyenesen az obesterrel szemben.

— Már mindegy, mondja, ugys meg kell halni, azt mondja, tudja meg legalább obester ur az igazat.

Nem mentegéljük magunkat, obester uram; mi rajtunk a hiba; de azt is jól tudja ám obester uram, hogy a mi svadronunk soha sem volt utósó az armádiában.

Tizenháromszor voltunk tűzben, — azt mondja, a sebeket pedig mind elől hoztuk onnét, nem hátul!

Most azonban nagyon megváltozott a természetünk.

Miért? mert idegen embert adtak melénk, aki sem minket meg nem ért, sem pedig mi őtet meg nem értjük és akárki máson csak úgy megesezt volna, mint mi rajtunk.

Csak ennyit akartam mondani és ez az oka a mi megromlásunknak.

Most állítson ki obester ur és lövessen föbe . . .

Megmondtam az igazat, ugys, amint van . . .

Ezt mondta, azzal szalutérozott és vissza állt a glédába.

És mit gondolnak, atyémfiai, mit tett erre az obester? — kérde Galambos a figyélésbe merült közönséget.

— Hát becsináltatta — felelték egynehányan a sokaságból.

— Nem azt, hanem amit a méltóságos gróf tenne, ha szerencsém volna őt szemtől-szembe körünkben tisztelhetni.

— Oda ment a vitéz bakmesterhez és megveregatván vállát, ezeket mondta szeliden neki:

— A svadron nagyott hibázott ugyan, de azért kend derék ember, bakmester, s kendnek köszönhetik pajtásai, hogy a büntetést elengedem.

Menjetelek tehát haza, még jobban vizsgálom meg a dolgot.

Azzal elvágtatott, utána a többi tiszt a profózzal együtt.

A vége pedig az volt, hogy az idegen hadnagy egy nehéz vasas regementbe lételeit át, a hova inkább illet.

Az öreg bakmester pedig nem telt belé egy hónap, hadnaggyá lett.

Eddig van az én történetem.

Tanuljunk belőle mi is, — így végezte beszédét az ősz Galambos, amire a közönség egy végét nem érő éljennel felelt.

Folytatjuk.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonafőzsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, szept. 30.

Buzakinátat és vételkedv mérsékelt. Bányadt irányzat mellett 28.000 méternázsa került forgalomba 5 fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonanemtek közül rozs szilárd, a többi változatlan. Idő: derült.

Okt. buza 10'01—10'02.

ápr. buza 10'33—10'34.

rozs okt. 7'32—7'33.

rozs ápr. 7'69—7'70.

zab okt. 7'78—7'79.

zab ápr. 8.21—8.22.

tengeri máj. 5'53—5'54.

Felelős szerkesztő: PÓSCH DEZSÓ.

Olcsó írógépek!

Minden rendszerűek kitűnő állapotban, jóállással adatk el.

"MERKUR"

összes rendszerű írógépek műszaki vállalat cégénél. Speciális javító műhely!

Adler

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írásu és legnagyobb átütő képességű

IRÓGÉP

Kizárólagos képviselő: Debreczen és Hajdumegyére.

Kellékek

valamennyi rendszerű írő- és sokszorosító gépekhez!

COPYING OFFICE gépiró, másoló és sokszorosító iroda. Telefon 5-40.

Debreczen, Arany János-utca 2.

Bejárat a II-ik kapun.

Figyelmeztetés!

A Schicht szarvasszappan

valódi csakis a

Schicht

névvel és a „szarvas” védjeggyel!

Vendéglő.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a Csapó-utca 17. szám alatt levő

Korona vendéglő

vezetését átvettem.

Hosszu éveken át szerzett tapasztalataim felhasználva, mindent elkövetek, hogy tisztelt vendégeim megelégedését megnyerjem.

Kitűnő magyar konyha. — Tisztán kezelt fajborok.

Állandóan frissen esapolt kőbányai sör.

Kisebb és nagyobb társasbédék és vacsorák rendezését elvállalom és e célra külön helyiséget bocsájtok rendelkezésre.

Szíves pártfogást kér kiváló tisztelettel

TÓTH LAJOS,

vendéglő vezető.

Névjegyek

Eljegyzési, esküvői és bál

meghívók

és mindenféle nyomtatványok

legolcsóbban, szép kivitelben

készülnek

Horovitz Zsigmond

könyvnyomdájában

Piac-utca 12. Telefon 330

Apró hirdetések.

28 KRAJCÁRÉRT fejel férfi vagy női harisnyát BENYÁTS EMIL villanyerőre berendezett harisnyagyára. Debreczen, Tiszapalota.

10 KRAJCÁR egy iskolai könyv bekötése Horovitz Zsigmond papir, író- és rajzszerek kereskedésében. Debreczen, Piac-u. 12.

1910. október 1-től kezdve boraink ára a következők:

Homoki fajborok!

150 holdas

Szent-Anna pusztai szőlőtelepünkön termelt, tisztán kezelt, üvegezett

Asztali és pecsenyeborok

kaphatók

Szabó Lajos Fiai

cég üzlethelyiségeiben

— Rózsa-utca: —

1 liter Asztali vörös . . .	70 fill.
1 liter Asztali fehér . . .	80 fill.
1 liter Kövi Dinka fehér . . .	80 fill.
1 liter Nemes Kadarka siller . . .	84 fill.
1 liter Ezerjó fehér . . .	90 fill.
1 liter Nagy Burgundi siller . . .	90 fill.
1 liter Ríslingi fehér . . .	96 fill.
1 liter Nagy Burgundi fehér . . .	1'20 fill.
1 liter Burgundi vörös 1904. . .	1'60 fill.

Minnden palackért 16 fillér betét fizetendő.

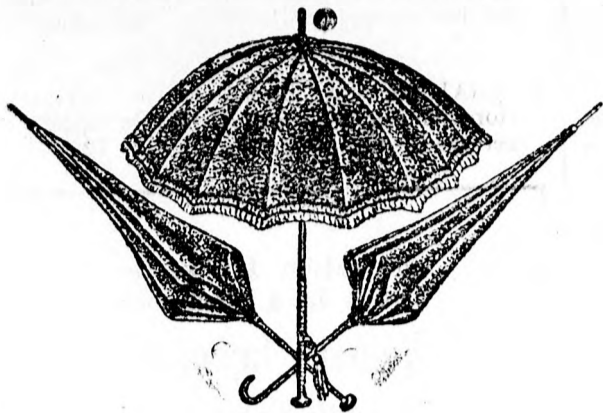

Képvisel és raktár:
LACZKA LÁSZLÓ urnál
Debreczen.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD
Budapest, Váci-körút 68,
által a legjutányosabb árak mellett ajánlják:

Locomoblok és cséplőgépek, benzínmotoros cséplőkészletek, magánjáró gőzgépek, szalmakaszalozók, löheres cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszálógépek, marokrakó- és kővejtő-aratógépek, szénagyűjtők, széna- és szalmasajtók, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, kukorica-morzsolók, szecska-vágók, répvágók, daráló, Öriömalmok, egytemes aczérek, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb mezőgazdasági gépek.

WIENER HERMANN

Ön rendel esernyő, napernyőt és nem gondol arra, hogy cselel drágán fizet

Ha akar magának hasznos hajtani, forduljon hozzám bizalommal mielőtt szükségletét fedezi.

Nem fizet el hiába való összeget — jó munkát — jó árut kap olcsón ha felkeresi cégemet

esernyő- és napernyő készítő
DEBRECEN, Sas-utca 3.

Ki ismeri **Ki szereti**

a bécsi kis kenyereket,

mit odaát **Anker** és **Kronen** kenyérnek neveznek. Nálunk e zamatos kis kenyérkéket

Korona-különlegességnek

hívják s valóban nevéhez méltón **izletes, jó kis kenyérkék.**

Kapható és megrendelhető eredeti gyári árban a **Korona kenyérgyár** összes lerakataiban, nagy **20 kr.**, kicsi **10 kr.**

Kérjen mindenütt Korona-kenyeret,

Király-kenyeret, félbarnát, fehér kenyér, de csak Korona-kenyeret,

Megnyílt

KORONA kenyérgyár

kézi raktára

a **Vargakertben** (gyártelep), hol mindenkor kapható a friss **Korona-kenyér.**

Ugyanott kapható saját örléményü

rozsa- és buza-KORPA

olesóbban, mint bárhol.

Ez idén még nem létezett olcsó árak mellett

férfi, női, fiu és leány

czipők

óriási választékban.

Kizárólag saját gyártmány. Beszerezhető

Fischer Menyhért

czipő üzletében.

Piac-utca 3. sz. alatt.

Értesítés.

Van szerencsém a t. vevőközönségnek b. tudomására hozni, hogy egy nagyobb cipőtermelő cég összes készítményének átvételére magamat lekötöttem, minek folytán üzletem forgalmának tetemes megnagyobbítása céljából az üzletemben kapható **cipőknek** árait ezideig még nem létező alacsonyra szállítottam le. Ezt bebizonyítólagnéhány kelendőbb cipőfajknak árait következően ismertetem:

I-a Női Boxbőr fűzős és cuggos cipők páronként **3.75-től**
I-a Női Boxbőr gombos cipők páronként **4.00-től**
I-a Női Chevro fűzős és cuggos cipők páronként **4.25-től**
I-a Női Chevro gombos cipők páronként **4.50-től**
I-a Férfi Chevro és boxcipők fűzős és cuggos **4.50-től**
I-a Fiu Chevro és Boxcipők fűzős és cuggos **3.50-től**
I-a Fiu Borjubőr és Boxcipők fűzős és cuggos **2.60-től**

Tisztelettel

Neumann Testvérek-cég

tulajdonosa:

Neumann Mór

a Tisza-palotában.

A „Párisi Nagy Bazár“-ban

a Degenfeld-téren (Kenyér-piacz.)

Gyermek
kocsik

Olcsón kaphatók iskola táskák, könyvhordó szijjak, összerakható táskák, toll és tentatartók.

Iskolatáskák 23 krajcártól feljebb.

Valódi bőr iskola táskák

nagy választékban, felelősség mellett. Gyermek, fiu és leány sapkák, harisnyák, ingek, bőr pénz- és szivartárcák és mindenféle **BAZÁR ÁRUK** nagy választékban, igen olcsó árak mellett szerezhetőek be

Gyermek
székek

A „Párisi Nagy Bazár“-ban

a Degenfeld-téren (Kenyér-piacz.)

Eladó ház!

Eladó a Nap-utcán, a Szentanna-u. felé eső szélén, egy 12 ablakos homlokzatu, 200 □-öl területü,

hat teljesen felszerelt lakosztályt

magában foglaló modern ház, melyet 10,000 korona törlesztéses kölcsön terhel. — Közelebbi feltételek **dr. Gál Zoltán** ügyvédi irodájában

(Miklós-u. 6.) tudható meg, d. u. 3-5 közt.